

Fjárlaganefnd Alþingis
Nefndasvið við Austurvöll
1. mál, 158. Löggjafarþing

Reykjavík, 30. september 2026

Efni: Ósk um varanlega fjárveitingu til landamæraeftirlits í höfnum

Frá lokum heimsfaraldursins hefur orðið sú breyting á móttöku skemmtiferðaskipa á Íslandi að hlutfall þeirra farþega sem hefja eða ljúka siglingu sinni hér á landi hefur aukist. Gert er ráð fyrir að þessir farþegar, sem kallaðir eru skiptifarþegar, verði um 170 þúsund árið 2027 og um 190 þúsund árið 2028. Samhliða er algengt að fyrsta koma eða síðasta brottför þessara farþega af Schengen svæðinu sé á skipi og þá einkum í Reykjavík og Hafnarfirði.

Innleiðing komu- og brottfararkerfisins (e. Entry/Exit System) sem varð að fullu virkt vorið 2026, hefur haft veruleg áhrif á umfang landamæraeftirlits í höfnum og alþjóðaflugvöllum. Framkvæmd landamæraeftirlits er mun umfangsmeiri en áður var. Innleiðing á hinu nýja komu- og brottfararkerfi er lögbundið verkefni sem viðeigandi lögregluembættum ber að sinna og krefst viðeigandi mannafla.

Undanfarin ár hafa viðkomandi lögregluembætti fengið tímabundnar fjárveitingar til að sinna lögbundnum verkefnum tengdum landamæraeftirlit með farþegum skemmtiferðaskipa í höfnum landsins. Cruise Iceland telur að tímabundnar fjárveitingar séu ekki varanleg lausn og óskar því eftir því að lögregluembættum verði tryggð varanleg fjárveiting til að sinna lögbundinni skyldu sinni í höfnum, til jafns á við eftirlit á alþjóðaflugvöllum.

Með því yrði stuðlað að öryggi og skilvirkri stjórnun á ytri landamærum Schengen svæðisins, samhliða því að tryggja hraða og örugga þjónustu til hagsbóta fyrir hafnir, atvinnulíf og þjóðarbúið í heild.

Virðingarfyllst,

Sigurður Jökull Ólafsson

Framkvæmdastjóri Cruise Iceland